

METEOROLOJİ BİLİMİNDE SON YILLARDAKİ GELİŞMELER VE AMATÖR (GÖNÜLLÜ) METEOROLOGLARIN ÖNEM KAZANMA SÜRECİ

Her insan sabah kalktığında gayri ihtiyari bir havaya bakıp o gün için nasıl bir kıyafetle dışarı çıkacağına karar verme ihtiyacı hisseder. Daha eski yıllarda meteoroloji bültenleri bu kadar gelişmiş değildi ve ana haber bültenlerinde çok kısa yer verilebiliyordu ülkemizde. Ancak son yıllarda özel kanalların yaygınlaşması, teknolojik gelişmeler, meteorolojik verilere ihtiyaç duyan kesimlerin ve verilerin çeşitliliğinin artma durumu ister istemez bu sektör için ülkemizde daha donanımlı insanları istihdam etmeye yöneltti. Bu da bültenlerde kaliteyi arttırdı, daha detaylı bilgiler halkla bütünleşti.

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında tek bir merkez olarak Meteoroloji Umum İşleri olarak ülkemizde hava tahminlerine başlayan şimdiki adıyla Meteoroloji Genel Müdürlüğü senelerce Meteoroloji Meslek Liseleri'nden mezun olan öğrenciler vasıtasıyla personel ihtiyacını öncelikle gidermiş ve teknolojideki gelişmeler paralelinde tahminlerine devam etmiştir. Meteoroloji Meslek Liseleri son senelerde kapatılınca buradan kaynaklanan açığı Meteoroloji Mühendisliği bölümü mezunları başta olmak üzere ve yanısıra Coğrafya Bölümü mezunları le istihdama ağırlık vermeye başlamıştır.

2000'li yıllara kadar Teşkilatta çalışan Meteoroloji Uzmanlarının yüksek seviye kartları, yer kartı vb gibi haritayı ve bunların prognostığını (gelecekteki muhtemel durumunu) şahsi tecrübe, bilgilerine göre elde çizebildikleri daha subjektif şartlar mevcutken teknolojideki gelişmeler sayısal modellerin bilgisayarlar tarafından sürekli geliştirilmesi ile daha farklı bir durum almıştır. Bugün meteorolojik veriler ilgilisi tarafından daha kolay erişilebilecek durumdadır. Bu süreç ise ülkemizde ve dünyada meteoroloji eğitimi almamış ancak konuya ilgili ve pekçok bilgiyi az çok özümsemiş, günbegün hava durumlarını takip eden yeni bir kitleyi ortaya çıkarmış bulunmakta: Gönüllü (Amatör) Meteorologlar. Son zamanlara kadar çok dikkat edilmeyen, önemsenmeyen bu kitle ellerindeki kısıtlı imkanlarla son derece isabetli hava tahmini yapmaya ve çevrelerinde bu ilgiye sahip kişilerle internet üzerinden organize olmaya başlamışlardır. Etraflarında sıradan insanlarca garipsenen bu kitleye Devletin resmi kurumu da uzun yıllar kayıtsız kalmayı tercih etmiş, son zamanlarda bu meraklı ilgili kitle için yeni yeni projeler geliştirerek dikkate alma yolunu seçmiş bulunmaktadır.

Amatör (Gönüllü) Meteorolog arkadaşlarımızda tespit edebileceğimiz en önemli sıkıntı bilgiyi yorumlama, verilere ulaşma ve bilginin asli kaynağına ulaşıp doğru bilgilendirilme noktalarında bazı sorunlar olduğunu gözlemlemekteyiz. Ülkemizde resmi meteoroloji kurumumuzla amatör arkadaşlarımız arasında istenilen seviyede yeterli ilişkiler kurulabildiğini söyleyemeyiz. Meteorolojide bazı özel günlerde pekçok ilgili arkadaşımızın etkinliklere katılımının çok düşük kaldığını söyleyebiliriz. Ülkemizde pekçok amatör meteorolog arkadaşımız meteoroloji eğitimi almak istediğini ifade etmekte ancak bu noktada nereden başlayacağını bilemediğinden doğru yönlendirilemediklerini üzülerek gözlemlemekteyiz. Meteoroloji sektörü ülkemizde büyük gelir elde edilebilen bir sektör olmamakla beraber severek ve isteyerek gönül vermiş Amatör (Gönüllü) Meteorologların öncelikle istihdam edilmelerinin verimi arttıracığına inanıyorum.

1990'lı yılların ortalarından itibaren Döner sermaye sistemine geçen Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün verilerinin ücretli olmasıyla pekçok meteorolojik bilgiye erişimde kısıtlamalar ortaya çıkmıştır. Bu ise Amatör (Gönüllü) Meteorologların bilgiye erişimini ister istemez zorlaştırmaktadır. Bu hususta MGM'nin ilgili kitleyi bilgilendirmede daha çok yardımcı olması, meteoroloji mesleğine ilgiyi arttırma bakımından ve Amatör (Gönüllü) Meteorologların Teşkilat ile olan iyi ilişkilerinin tesisi ve geliştirilmesi açısından daha faydalı sonuçlar verebilecektir kanaatindeyim.

Profesyonel meteoroloji istasyonlarının gelişmesi, ucuzlaması süreci ile Amatör (Gönüllü) Meteorologların artık gözlemlerini düzenli sayısal verilerle birleştirmeleri ile çok daha tutarlı, mevzi tahminler ve önemli meteorolojik olaylarla alakalı meteorolojik ikaz ve ihbarlar ile daha tutarlı anlık bilgiler üretmeleri de mümkün hale gelebilecektir. Önümüzdeki süreçte Amatör (Gönüllü) Meteorologların sivil inisiyatif olarak birbiriyle etkileşim içinde ulusal gözlemevi gibi çok daha tutarlı ve anlamlı verilerle kendi varlıklarını daha da arttırarak hissettirecekleri günlere hazırlanmalı ülkemiz.

Fahri Meteorolog

13.10.2013